

Presstopp nästa Boteblad 12/3

Rolf Svensson trivs bäst när han får vara på vedbacken

SIDAN 16

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Föreningen Bibliotekets Vänner i Boteå har bildats SIDAN 3

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bruno och Ulla gjorde en exotisk resa till Colombia SIDAN 8

Botebladet

VINTERN 2009–2010 Ansvarig utgivare: Boteåparlamentet

Nederländska Carla trivs i Boteå

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Carla i Stöndarbränna kommer gärna och besöker Boteåborna. **SIDAN 10**

Tyskorna Sonja & Beate bor i Arlom

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Det tyska paret Sonja och Beate tog över Greta Forslövs hus. **SIDAN 11**

Bengt Stattin drar folk till Boteå

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Varje höst tar Bengt Stattin med sig sina elever till Boteå. **SIDAN 22**

Övrigt innehåll:

	Sidan
Anslagstavlan	34-35
Arne och Arga Gubben	32
Botaton	6
Boteåkrysset	33
Boteå kyrka	27
Boteåparlamentet	14, 19-20
Gamla hus i Boteå	28-30
Kalknäs skola	4
Porträttet	16
Receptet	31
Undroms IF	13, 26

FILMINSPELNING ÄGDE RUM PÅ BOHEDSVALLEN!

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bill Skarsgård visade upp sitt skådespelarregister

*Elever från Kalknäs skola fick agera statister i samband med att inspelningen av filmen **I rymden finns inga känslor** ägde rum på Bohedsvallen i Undrom.*

Kalknäselever gjorde succé som statister

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Förre Djupedsbon, och numer etablerade regissören, Andreas Öhman (mitten) har så sakteliga börjat att göra sig ett namn i filmbranschen. **SIDORNA 4-5**

Det finns fortfarande hopp för Mackens framtid

Ekonomiska insatser av byns invånare lär dock behövas

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

SIDAN 34

SIDAN 13: UNDROMS IF GJORDE SIN BÄSTA SÄSONG NÅGONSIN!

Sidan 14: Marilyn Monroe dök oannonserat upp på Sunnersta Folkets Hus

LEDAREN

Välkommen att ta del av ännu ett fullmatat nummer av Botebladet! Precis som vanligt har det inte varit några problem att fylla tidningen med innehåll. Därför ett stort tack till alla Er som på olika sätt bidragit till innehåll till denna tidning! Speciellt ett tack till Er som villigt ställer upp och låter sig intervjuas! Det om något bidrar till tidningens fortlevnad och det gör framför allt mitt arbete, som redaktör, både lättsamt och glädjefyllt.

Vårt biblioteks framtid hänger fortfarande i luften, men Boteåparlamentets och Bibliotekets Vänner i Boteå arbetar just nu för och hoppas på en positiv och varaktig lösning för samtliga berörda parter.

När det gäller Macken, och dess tidigare så dystra framtid, så verkar vi nu istället vara på väg mot en begynnande gryning. Dock lär det nog bli nödvändigt att vi tar ett gemensamt och solidariskt ekonomiskt ansvar för att kunna ro det hela i land.

Just nu står dessutom Parlamentet i startgroparna inför en förstudie för ett framtida utvecklingsprojekt i bygden (se anslagstavlan). Besök gärna Parlamentets hemsida på **www.botea.se** för att hålla Er uppdaterade och för att komma med förslag och tips.

Fortsätt även att lämna in evenemangs- och artikeltips. Redovisa gärna själva från Er förenings verksamhet och samlingar. **Sent inkomna bidrag tas med i mån av plats eller ges mindre utrymme i tidningen. Alla redaktionella texter måste vara inne minst en vecka innan presstopp.**

Redaktionen kan Ni nå på nedanstående telefonnummer eller genom att maila till

botebladet@ronestar.nu

Nästa nummer av Botebladet kommer ut vecka 11-12 och sträcker sig maj månad ut.

Ha en underbart välsignad jul och låt gärna Han, som är julens mening, få vara i centrum. Väl mött på alla de trevliga och intressanta satsningar som bygden har att erbjuda!

Rolf Ronestjärna, chefredaktör

Kontakta gärna oss i redaktionen:
Rolf Ronestjärna 0612-601 23
Erik Sundberg 0612-603 05
Maria Johansson 0620-321 82

Nytt telefonnummer!

PRESSTOPP
NÄSTA BOTEBLAD
fredagen den 12/3 2010
Notera detta datum
i Din planering!

Signerat

Att läsa en bok…

Ibland befinner man sig på månen, i mitt fall handlar det om arbetet, och märker inte vad som händer runt omkring en (det kan nog min fru Jenny intyga). Så när min familj berättade att biblioteket här i Undrom skulle stänga, måste jag erkänna att jag knappt reagerade. Det rörde ju inte mig, hade ju inte läst en bok på 30 år (!).

Hur som helst, några veckor senare så föreslog Jenny att hela familjen skulle gå till biblioteket. Såg nog det mest som en välbehövlig motionspromenad, men när vi kom dit så slogs jag av hur välorganiserat och hur stort utbudet faktiskt var. Skämdes över vad jag missat. Men vad skulle jag låna för bok? Kom då ihåg att när jag var tolv år hittade jag en lagom tjock bok hos mormor och morfar i Fjällsjö, den gången när moppen var trasig. Boken hette ”Ripjägaren”, en sann berättelse från 50-talet, som handlar om en ripjägare som överraskas av en lavin och ligger fast i över en vecka innan han räddas med svåra frostskador. Mindes att jag sträckläste den och jag frågade bibliotekarien om hon kände igen boken. Det gjorde hon inte, men hon skulle kolla upp det.

Två veckor senare fanns boken här i Undrom, skickad från Umeå statsbibliotek, vilken service! Denna gång läste jag ut den på två kvällar och blev lika fascinerad av historien. Kände att jag vill veta lite mer om författaren. Men tyvärr så fick jag veta, när jag sökte på nätet, att han tog sitt liv 1975. Lavinen släppte honom aldrig, som en del säger.

Ibland så ser man inte allt man har omkring sig och ofta orkar/hinner man bara bry sig om det som finns just runt sin egen husknut. Med detta vill jag ge en stor eloge till er alla i bygden som är engagerade i att få behålla, bevara och utveckla Biblioteket, Skolan, Idrottsföreningen, Handlar´n, Badplatsen, Botebladet, Öppna landskap m m. I en sådan här bygd tycker jag att det är viktigt att vi uppmuntrar dem som faktiskt tar sig tid, även om man själv befinner sig på månen ibland…

Med vänlig hälsning

Peter Gjersvold

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Eeva-Liisa Viktorsson, Irén Freijs, Maria Johansson, Pia Hedberg och Benjamin Ronestjärna skrev historia.

Föreningen Bibliotekets Vänner i Boteå är på gång att bildas

Historiskt möte om Boteå biblioteks framtid hölls i Björkå Aktivitetshus

Sedan det dystra och oväntade beskedet kom att biblioteket, på *Kalknäs skola* i *Undrom*, skulle läggas ned, har *Boteåparlamentet* och *Boteå Utvecklingsgrupp* arbetat intensivt för att kunna rädda det.

Inledningsvis lämnades en skrivelse in till *Kultur- utbildnings- och fritidsförvaltningen (KUF)* i *Sollefteå*, vilket ledde fram till att, de av Parlamentet utsedda representanterna, *Cecilia Sundström, Rolf Ronestjärna* och *Benjamin Ronestjärna* fick möjlighet att komma och tala för byns sak på ett *KUF-möte* den 30:e september. Besöket var framgångsrikt, för *KUF* beslutade i samma möte att lämna ett årligt ekonomiskt bidrag på 15 000 kr till det framtida biblioteket, varav 10 000 kr till bokinköp.

Den 5:e november hölls därefter ett historiskt möte i *Björkå Aktivitetshus*, där det beslutades att den ideella föreningen *Bibliotekets Vänner i Boteå* skulle bildas. Denna förening, som blir en undergrupp till *Boteåparlamentet*, kommer att verka för Boteå biblioteks fortsatta existens och kommer även att ta över själva ansvaret för verksamheten. Tanken är att bibliotekets verksamhet fortsättningsvis helt kommer att skötas på frivillig väg och tjänstgöringslistor, som frivilliga har möjlighet att skriva upp sig på, kommer att upprättas med hjälp av *Eeva-Liisa Viktorsson* (se annons på Anslagstavlan).

Som ordförande, för den nystartade föreningen, valdes *Pia Hedberg*. Vidare valdes *Irén Freijs* till sekreterare och *Laila Lindholm* till kassör. Övriga invalda styrelseledamöter blev *Maria Johansson* och *Cecilia Sundström*, medan *Carina Sandvik* och *Ann-Britt Edfors* gick in som suppleanter.

Det stora bekymret, när det gäller bibliotekets framtid, är i skrivande stund lokalfrågan. Det tycks nämligen inte, som man kanske hade kunnat förvänta sig, självklart att bygdens bibliotek och gemensamma angelägenhet får vara kvar i de nuvarande lokalerna. Hela bygden, med den nystartade föreningen i spetsen, hoppas därför innerligt att bygdens bästa kommer i första rummet, när beslut ska fattas i frågan.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Boteås representanter fick audiens hos KUF-arna i Sollefteå.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Efter att scenen hade spelats in fick eleverna en liten förhandstitt på sig själva via en monitor.

Kalknäselever medverkade vid filminspelning på Bohedsvallen

Botebladets chefredaktör spelade mot en av Stellan Skarsgårds söner

I fjol figurerade *Boteå* i riksmedia via TV-inslag i både *Rapport* och *Landet Runt*. Nu har det alltså åter blivit dags igen och detta genom en långfilm, som nu i november, kommer att visas på *Stockholms Filmfestival*, nämligen filmen *I rymden finns inga känslor.*

Filmen i fråga blir ju naturligtvis extra intressant, eftersom både elever och lärare, från *Kalknäs skola*, fanns på plats på inspelningsplatsen för att medverka i en scen. En fråga som naturligtvis genast infinner sig är ju varför, i hela världen, ett filmteam på 25 personer kommer

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

F d Djupedsbon Andreas Öhman regisserade filmen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kalknäseleverna gjorde en formidabel succé, både som fotbollsspelare och som skådespelare.

till *Bohedsvallen* för att där spela in en scen. En scen där, förutom Kalknäseleverna, även undertecknad och lärarna *Stig-Ove Andersson* och *Anne Kero* fick vara med i. Förklaringen är egentligen ganska enkel (om man bortser från det faktum att det är i *Boteå* som man hittar de verkliga skådespelartalangerna) eftersom *Andreas Öhman*, som är filmens regissör, faktiskt är uppvuxen bara drygt ett stenkast från *Bohedsvallen*, nämligen i *Djuped*.

Det är ingen överdrift att säga att *Andreas Öhmans* filmkarriär har gått spikrakt uppåt sedan han, 16 år gammal, gjorde sin första film. Hans största merit, så här långt, är att hans kortfilm *Mitt liv som trailer* i år belönades med filmpriset *Startsladden*, som är ett av de mest prestigefyllda priserna som brukar delas ut vid *Göteborgs Filmfestival*. Även den filmen spelade han in på hemmaplan.

Filmen *I rymden finns inga känslor* handlar bl a om en pojke, spelad av *Bill Skarsgård*, som lider av *Aspergers Syndrom* och den är en av åtta novellfilmer som har valts ut i *Filminstitutets* årliga novellfilmsprojekt.

av Rolf Ronestjärna

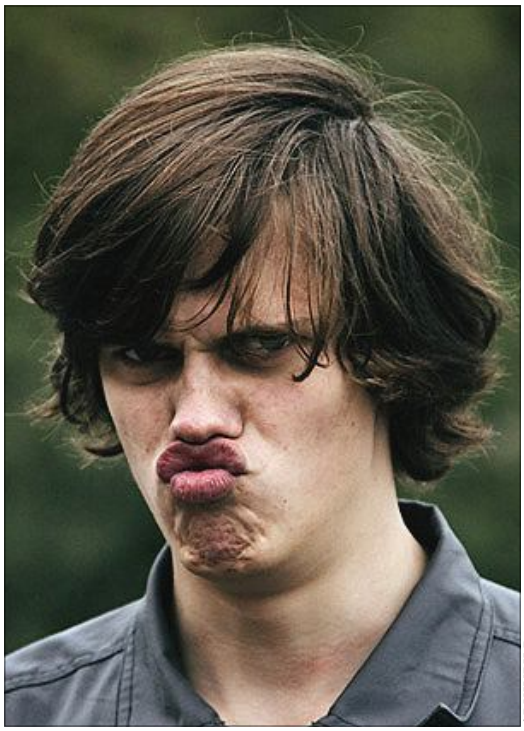

ARKIVBILD

Bill Skarsgård har huvudrollen i filmen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Även elever från Hola Folkhögskola agerade statister.

Andreas Öhmans övriga filmer:
Mitt liv som trailer (2009)
The Boy Who was Afraid of the Ground (2008)
Blandband #307 (2007)
Hilbert, sju bokstäver (2006)
Blomkål och morötter (2006)
Hard Joe (2005)
Bamse & Ben (2004)
Kammarkörens första leende (2004)
Positive about Negatives (2004)
One Minute (2004)
Sole (2003)
Brevbärarjävel (2003)
Ett kilo sand (2002)

FOTO: STINA GRÅNDE

Stig-Ove Andersson och Rolf Ronestjärnas skådespelarinsatser imponerade på Bill Skarsgård till vänster.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Rockbandet Born in Boteå, med Sara Blomén, Emil Assergård och Fredrik Åslund, underhöll.

Fullt hus när Botaton höll Öppet Hus

Botatons Öppet Hus lockade många Boteåbor

Lördagen den 26:e september var det fullt pådrag i *Botatonhuset* i *Kalknäs*, då kulturföreningen anordnade Öppet Hus. Arrangemanget, med de många aktiviteter som hölls under eftermiddagen, kom att locka en ansenlig mängd intresserade, nämligen totalt 75 personer. På det digra programmet stod nämligen målarverkstad, önskelåda, tipspromenad, filmvisning (där filmer gjorda av *Botaton* visades), sminkhörna/ansiktsmålning, teaterstudio, allsång samt sång- och danslekar. Dessutom spelade ungdomsteatern åter upp föreställningen *Blodiga Bertils Rubinskatt* och det hela kryddades med en konsert med den lokala rockgruppen *Born in Boteå*.

När *Botebladets* kulturskribent,

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kristina Westman och Catarina Edén var nöjda med dagen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Blodiga Bertils Rubinskatt uppfördes i skolans gymnastiksal.

några veckor senare, ringer upp *Botaton*, för att få lite reflektioner om hur arrangemanget avlöpte, får han sig en trevlig pratstund med *Mia Tejle*, som är föreningens kassör.

Mia berättar att satsningen, i mångt och mycket, handlade om att få visa upp och informera om sin verksamhet, något som hon tycker att man lyckades väldigt bra med. *”En hel del nya besökare kom och en del uttryckte även önskemål om andra kulturaktiviteter*”, konstaterar hon. Bl a lades det fram önskemål om att alla åldrar ska ges tillfällen att sjunga tillsammans, något som också har gjorts vid några tillfällen och som också kommer att göras ännu mer framöver under epitetet *Alla kan Tralla*. *”Vi på Botaton är öppna för kultur av alla olika slag och man är alltid välkommen till oss om man har önskemål om andra kulturaktiviteter. Alla ska känna sej välkomna till Botaton och det är bara att höra av sej!”*, hälsar Mia och tillägger att det bara är att, när som helst, titta in på *Botaton* för att prova på de aktiviteter som redan nu finns.

Sammantaget är man, hos *Botaton*, väldigt nöjda med sitt Öppet Hus och vem vet, kanske kan det bli ett återkommande arrangemang!? *”Vi tycker att arrangemanget blev jättebra! Mycket människor kom och alla åldrar fanns representerade*”, summerar *Mia Tejle* nöjt.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

De små sessorna Amanda Englund och Matilda Strand.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

En hel del Boteåungdomar fanns också på plats.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sofie Mothander och Ann-Catrin Mikaelsson höll till i köket.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Elin Sellgren låter sig villigt sminkas av sminkösen Moa Grubb i samband med Botatons Öppet Hus.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bruno och Ulla Bolin iförda både kläder och smycken inköpta under sin Sydamerikavistelse.

Ulla och Bruno Bolin gjorde sitt livs resa till Colombia

Speciellt mötet med befolkningen gjorde ett djupt och bestående intryck på dem

I månadsskiftet augusti-september hade Stöndarborna *Ulla* och *Bruno Bolin* möjlighet att, under tre veckor, få tillbringa och resa runt i *Colombia* i norra *Sydamerika*. *Colombia* är väl egentligen inte ett av världens mest turisttäta länder, även om också undertecknad kan skriva under på att det är ett mycket vackert och sevärt land att besöka. Men det var inte först och främst en turistresa som Ulla och Bruno gjorde, utan det var istället en önskan att besöka äldste sonen Mats och hans familj, som föranledde dem att bege sig ut på sin långa och intressanta resa. Mats är nämligen, sedan ett par år tillbaka, gift med en colombiansk kvinna och bosatt i *Cali*, en stad med två miljoner invånare belägen ca 30-35 mil sydväst om huvudstaden *Bogota*. Till vardags jobbar Mats som flygtekniker och har tidigare haft *Europa* och även *Indien* som arbetsfält, men de två senaste åren har han i huvudsak jobbat i *Norden*.

FOTO: MATS BOLIN

Ulla och Bruno tillsammans med Mats och Claudia.

FOTO: ULLA BOLIN

Utsikten från Mats och Claudias lägenhet.

”Den knappt 20 timmar långa flygresan Stockholm-Paris-Bogota-Cali var något av en prövning, men det gick ändå förvånansvärt bra”, berättar Bruno, som för allra första gången reste utanför *Europa*. Det var också lite ovant för dem båda (men samtidigt kändes det tryggt) att på de olika flygplatserna möta och bli kontrollerade av tungt beväpnad polis och militär, både en och två gånger, just med tanke på det allvarliga terrorhot som råder runt om i världen idag.

Under vistelsen i *Cali* var dagarna fyllda av aktiviteter och man gjorde utflykter i omgivningar i princip varje dag. Eftersom varken Mats eller hans fru har någon bil, blev det istället att man tog sig runt med hjälp av taxi, som visade sig vara otroligt billigt att färdas med. Lika bra var väl kanske det, eftersom djungelns lag visade sig råda i trafiken.

Vid ett par tillfällen gjorde man även lite längre resor. Bl a besökte man ett naturreservat, där bl a världens längsta bambuträd växer. Naturen i landet var annars väldigt omväxlande, med bl a berg, djungel och odlingar av olika slag. På dagarna kunde det vara uppåt 40 grader i skuggan. *”Min kropp mådde dock bra i värmen!”*, säger Ulla, medan Bruno i stället tyckte att värmen var lite jobbig, speciellt på nätterna. Under fyra dagar hälsade Ulla och Bruno dessutom, på egen hand, på vänner i *Ecuadors* huvudstad *Quito*, där ett besök vid världens största indianmarknad var en av höjdpunkterna.

Colombia, och framför allt då *Cali*, är ju annars vida känt för sina kokainkarteller, något som också innebär att brottsligheten är extremt hög. Ulla och Bruno hade därför blivit varnade för att bära handväska, plånbok eller kamera synligt, men lyckligtvis skedde det inga incidenter under hela vistelsen. För alla människor, och då även främlingar, som de mötte var istället oerhört vänliga och hjälpsamma.

Klyftan mellan rika och fattiga var annars väldigt stor. Fattigdomen var påtaglig och många människor, framför allt i städernas utkanter, bodde i enkla skjul. Likaså kunde Ulla och Bruno konstatera att samhället inte heller var speciellt handikappvänligt. För dem själva blev dock resan lite av en lyxsemester, eftersom sonen och dennes hustru Claudia kom att pyssla om dem till mer än 100 %. *”Man skulle kunna säga att det blev något av en 45 år försenad bröllopsresa för oss”*, konstaterar Ulla tacksamt.

Men ska man avslutningsvis försöka hitta åtminstone något negativt när det gäller resan, enligt Ullas och Brunos eget förmenande, så var det nog ändå det faktum att ingen av dem behärskade det spanska språket och för Bruno inte heller det engelska idiomet. *”Speciellt påtagligt var det när det blev frågan om att pruta”*, säger Bruno och skrattar. Denna brist inspirerade dock dem båda, väl tillbaka i Boteå och inför eventuella framtida reseäventyr och kontakter med sonhustrun, att börja studera och lära sig det spanska språket hos den spansktalande *Claudia Linde Persson* i *Följa*. Fortsättning lär följa...

av Rolf Ronestjärna

COLOMBIA

Statsskick: Republik
Yta: 1 138 910 km²
Huvudstad: Bogota (ca 7,14 miljoner invånare 2008)
Högsta berg: Pico Simon Bolivar (5 775 möh)
Längsta flod: Rio Magdalena (1 540 km)
Invånarantal: 46,7 miljoner (2008)
Invånare/km²: 39,0
Naturlig befolkningstillväxt: 1,3 %
Språk: Spanska
Religion: Romerska katoliker (90 %)
Läs- & skrivkunnighet: Ca 80 %
BNP/invånare: Ca 45 000 kr (2007)
Valuta: Colombiansk peso
Naturtillgångar: Mineraler,guld, smaragder, olja & kol
Viktigaste exportvaror: Kaffe & plantagegrödor

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Carla Eenennaams butik med damkläder har öppet varje tisdagskväll mellan 18.30 och 21.

Carla och Paul Eenennaam har slagit sig ned i Stöndarbränna

Det nederländska paret, som bott i Boteå drygt ett år, trivs som fisken i vattnet

Inflyttningen till *Boteå*, de två senaste åren, har varit högst anmärkningsvärd och *Carla* och *Paul Eenennaam* är två av de personer som har valt att flytta hit. I augusti 2008 gick deras flyttlass från Nederländska *Vlissingen*, som ligger ca sju mil från Belgiska gränsen, till det nyinförskaffade huset i *Stöndarbränna*.

Carla berättar att det var genom en Internetannons som hon och Paul hittade sitt drömhus. Hon berättar vidare att hennes önskan och tanke var att få bo på en plats, som låg förhållandevis nära havet och där både somrar och vintrar var gynnsamma. Genom att studera klimatkartorna i sin skolatlas, kom hon fram till att Kramforsområdet verkade vara det område i *Sverige* som hade det mest optimala klimatet.

Ute på gården skäller deras tre stora hundar och själv kan jag inte låta bli att imponeras av Carlas nästan perfekta svenska, och det efter bara drygt ett år i *Sverige*. Carla avslöjar då att hon, åren 1995-2000, bodde i halländska *Onsala* utanför *Kungsbacka*, där hon jobbade på *Tjolöholms slott*, samtidigt som hon ägde ett litet lunchcafé.

Från början hade Carla och Paul planerat att endast ha huset i *Stöndarbränna* som sommarstuga, men efter att de testat att bo i det förra vintern, så bestämde de sig för att bli året-runtboende. Fast egentligen tillbringar Paul bara drygt 50 % av sin tid hemma, eftersom hans jobb, som styrman på ett muddringsfartyg i *Abu Dhabi* (huvudstad i *Förenade Arabemiraten*),

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

I Carlas spegel kan man få se både det ena och det andra.

medför att han är borta sex veckor i stöten, för att sedan befinna sig lika många veckor på hemmaplan.

Carla och Paul har redan funnit sig väl tillrätta i bygden och båda trivs utomordentligt med sin nya tillvaro. *”Vi trivs jättebra! Det är lugnt och skönt och människorna här är trevliga. Jag har dessutom aldrig tidigare haft så bra grannar som jag har nu”*, konstaterar Carla. De båda har, så här långt, gått med i *Skoterklubben* och till våren hoppas hon också kunna gå med i *Boteå Filmstudio*. En gång i veckan är hon dessutom på spinning i *Sunnersta Folkets Hus*.

När det gäller jobb har Carla dock ännu inte hittat riktigt rätt, men hon hoppas att den biten ska ordna sig framöver. Som bl a ett led i detta har hon därför, sedan dryga månaden tillbaka, blivit återförsäljare för *Green House*, som säljer damkläder (samma företag som *Claire Sjölander* sålde kläder för tidigare). Carla betonar dock att hon inte har tagit över Claires verksamhet, utan att hon har en helt egen kollektion (i storlekarna 34-48) som hon erbjuder och att hon också håller på att bygga upp en egen kundkrets. Bara på kort tid har hon redan börjat skaffa sig en sådan, t o m utanför bygden. Samtidigt vill hon framföra ett stort tack till Claire, som har hjälpt henne att komma igång med verksamheten.

Framledes hoppas Carla att hon även ska få möjlighet att anordna s k hempartyn, runt om i bygden, där hon får träffa sina potentiella kunder och likaså får möjlighet att visa upp sin kollektion för dem.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sonja Ullman och Beate Schetter sålde hundgodis i samband med Hantverksmässan på Sunnersta.

Sonja och Beate, från Tyskland, har bosatt sig i Arlom

Hoppas att kunna locka bygdens hundägare att köpa deras hundgodis

Beate Schetter och *Sonja Ullman*, samt deras tre hundar, välkomnar mig när jag kommer för att intervjua dem. De tar emot i sitt varma kök och bjuder på kaffe. Sonja berättar för mig att de båda träffades för 17 år sedan och att de i 16 av dessa har haft hundar. 2006 slog de till och gifte sig i *Tyskland*. Sonja härstammar från *München*, medan Beate kommer från *Hamm*, en stad ca 35 km från *Dortmund*. Beate berättar att hon, redan som ung, sökte något men inte visste vad. Hon hade alltid haft en förkärlek för det svenska, såsom *ABBA*, *Ingemar Stenmark* och *Björn Borg*. Efter den första semestern i *Sverige* visste hon! Hon grät när hon åkte över gränsen och visste då att *Sverige* var hennes

forts. nästa sida

nya land. Nu gällde det bara att övertyga Sonja! Det tog henne ett par år, men till slut gav denne med sig. De kände att språket var det som var det största hindret. Men eftersom de dessutom börjat få problem med hyresvärden, som inte gillade deras hundar, tog de ett beslut. De började leta hus på Internet och hittade huset i *Arlom*. Att det blev detta hus handlade mest om priset. Det fanns visserligen billigare hus längre norrut, men det passade dem bättre med närheten till större tätorter. I slutet av september 2008 köpte de huset.

Jag måste naturligtvis fråga vad de har upptäckt för skillnader mellan *Sverige* och *Tyskland*. *”Det finns mer plats här! I Tyskland är det så mycket folk. Här har man en egen tomt och man ser inte in i grannens kök från sitt köksfönster”*, svarar Beate genast.

Självklart lockade även den svenska naturen och alla vet ju att tyskar är galna i älgar! Dessutom finns det snö här och slädhundar behöver snö. De tävlar dock inte med dem, bl a för att en av dem helt enkelt är för lat.

Beate och Sonja kämpar på med det svenska språket och tycker att det är ganska svårt. Beate läste svenska på folkhögskola i *Tyskland*, för tio år sedan, men känner inte att det finns kvar. Vi fortsätter att prata om hur de upplever detta att komma till *Sverige* och Beate utbrister: *”Svenskarna har så mycket tid!”* Jag blir lite förvånad, men hon förklarar vidare. *”Först ska man fika och sen ska det pratas en stund och sen kan man kanske jobba lite!”* I *Tyskland* har man dessutom stor respekt för sin chef och jobbar därför lite hårdare om han eller hon visar sig.

Sonja har vikarierat på *Vallänge* och kan berätta att hon inte alls förstår sig på den svenska frukosten. *”Gröt! Jag känner inte alls till gröt! Dessutom ska dom ha mjölk till! Varför? Det är ju redan mjölk i gröten!”* Vi skrattar gott och jag frågar hur den övriga svenska maten faller dem i smaken. Jodå, de kan nog tycka att den är helt OK, framförallt lax! Första gången var de dock misstänksamma mot fisk, för den vanan hade de inte med sig från *Tyskland*. Men det behövdes bara en liten smakbit och sedan var de fast. De har faktiskt också prövat surströmming och tyckte att det också var helt OK.

Paret trivs bra i *Boteå* och tycker att grannarna är snälla och hjälpsamma. Svenskarna är till 99 % snälla och de har hittills bara träffat en som inte var det. De upplever även tempot i *Sverige* som lugnare. De berättar att i mataffärerna i *Tyskland* gäller det att vara snabb, för kassörskornas jobb ska gå snabbt. Det är inte så viktigt om det fattas pengar i kassan, bara det har gått snabbt. De äldre har svårt att hinna med att fånga varorna innan de faller ned på golvet. Så både Beate och Sonja konstaterar att svenskarna förstår sig på att leva, medan tyskarna förstår sig bättre på att jobba.

Sonja är kontorist och Beate är trädgårdsmästare. De har dock båda haft lite svårt att hitta jobb här i *Sverige* och de har därför startat upp ett företag som säljer torkat hundgodis av alla de slag. Folk har dock inledningsvis varit lite misstänksamma och skeptiska till saker som t ex torkad vom, men de kämpar på och tar fram produkter som ska falla svenskarnas luktsinne i smaken.

Vi skulle kunna prata mer, men tiden drar iväg och jag lämnar Beate och Sonja och deras tre hundar. För er som undrar, jodå, de har fått se älg!

av Laila Lindholm

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sonja och Beate hoppas kunna ta fram hundprodukter som ska falla svenskarna i smaken.

FOTO: REBECKA LEDIN

Många jämna och spännande matcher ägde rum på Bohedsvallen under den gångna säsongen.

Undroms IF gjorde åter sin bästa fotbollssäsong nånsin

Högakusten	22	17	2	3	84-30	53
Sidensjö	22	15	3	4	55-34	48
Undrom	**22**	**15**	**2**	**5**	**76-39**	**47**
Hägglunds	22	13	3	6	62-30	42
Moliden	22	11	2	9	50-39	35
Kramforsalliansen	22	10	4	8	33-26	34
Ramvik	22	7	5	10	40-58	26
Frånö	22	6	7	9	39-48	25
Bollsta	22	5	4	13	30-62	19
KB 65	22	5	3	14	27-57	18
Domsjö	22	4	4	14	25-50	16
Björna	22	4	1	17	32-80	13

Undroms IF var även i år ett topplag i division 4.

Laget var endast en ynka poäng från andraplatsen

Fotbollslaget i våra hjärtan, *Undroms IF*, verkar nästan ha fått som vana att skämma bort bygden med sina idrottsliga prestationer. I fjol slutade man t ex som fyra i division 4, vilket var den bästa insatsen någonsin. I år lyckades man t o m toppa detta, genom att komma på en hedrande, och mycket meriterande, tredjeplats i serien. Ungefär halvvägs in i serien var man t o m och nosade på serieledningen. Enda förlusten, på hemmaplan, blev mot seriesegrarna *Högakusten* och det med uddamålet. Stort grattis och lycka till nästa säsong!

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mikael Holmsten kan blicka tillbaka på en lyckad säsong.

FOTO: REBECKA LEDIN

Undroms IF var närapå obesegrade på hemmaplan.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Laila Lindholm, Hantverksmässans initiativtagare, kunde tacksamt blicka ut över en knökfylld lokal.

Sunnersta invaderades åter av hantverksfolk

Boteåparlamentets traditionella årliga Hantverksmässa lockar alltfler utställare och besökare

För tredje året i rad har *Boteåparlamentets Hantverksmässa* hållits. I år hölls den lördagen den 31:a oktober och liksom tidigare år höll man till på *Sunnersta Folkets Hus*.

Precis som tidigare var det även Sunnerstabon *Laila Lindholm* som höll i själva trådarna och drog det tyngsta lasset. Laila kunde tacksamt konstatera att årets mässa blev den största någonsin med 23 anmälda utställare. Frågan är dock om det i framtiden finns möjlighet att kunna ta emot ännu fler ekipage, eftersom man den här gången t o m fick placera utställare ute i hallen, i kapprummet och uppe på scenen. Men alla verkade glada och nöjda ändå.

I *Boteå* bor det, som de flesta kanske känner till, ett mycket stort antal kreativa och konstnärligt lagda människor. Glädjande nog var det även en hel del av dessa lokala förmågor, som tog vara på möjligheten att visa upp sina alster, inför den jämna ström av besökare

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Malin Elscherabasi (t h) och company erbjöd ponnyridning.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Varje kvadratcentimeter på Sunnersta utnyttjades effektivt.

som passerade igenom lokalen under dagen.

Även mässans besökare var i stort ganska jämt fördelade på inom- och utomsocknes, vilket givetvis är en tydlig indikation på att *Hantverksmässan* så sakteliga börjar bli ett begrepp även utanför vår egen bygd.

”Jag tyckte att det blev riktigt lyckat. Det är alltid roligt med många utställare, speciellt för dom som kommer för att handla, eftersom dom får mer att välja på då. Extra roligt var ju ponnyridningen som en bonusattraktion.” säger avslutningsvis Laila och hoppas att nästa års mässa blir lika lyckad.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Elever från Kalknäs skola skötte om fikaförsäljningen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Carla van Eenennaam sålde kläder.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Arlomskillen William Strand knöt sina egna flugor.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Grillomsbon Eva Lhådö tillsammans med ytterligare två skönheter som hon själv broderat.

PORTRÄTTET

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Rolf Svensson

Rolf Svensson brevväxlade med konung Gustav V

I detta nummer av Botebladet porträtteras Rolf Svensson i Undrom

Undromsbon *Rolf Svensson* föddes 1933 i *Sollefteå* och var enda barnet till makarna *Gottfrid* och *Svea Svensson*. Pappa Gottfrid kom, under sitt yrkesverksamma liv att i huvudsak ha eget åkeri och de sista åren jobbade han som vaktmästare på *Försäkringskassan* i *Täby*. Under Rolfs uppväxtår var mamma Svea hemma och tog hand om familjen, men senare kom hon att arbeta som lokalvårdare.

När Rolf var ett år gammal flyttade familjen till *Yxskafttjärnen*, strax utanför *Strömsund*, där Gottfrid tog över en buss och ett par lastbilar och började med åkeriverksamhet och att köra linjebuss. 1949, när Rolf avslutat sitt första skolår, gick dock flyttlasset tillbaka till *Sollefteå*.

Rolf minns sin barndom med glädje och tacksamhet. *”Jag hade en lycklig barndom och det var en stor trygghet att mamma fanns hemma och välkomnade en när man kom från skolan.”* Eftersom Rolf var enda barnet, var det naturligt att han fick hjälpa till hemma med småsysslorna. Han bar t ex in ved och han hjälpte mamma i köket. Speciellt minns han ett tillfälle, då han fick i uppdrag att gå till affären och köpa en burk *Ergo Cacao*. Produktnamnet var väl kanske inte det lättaste, för en liten pojke, att komma ihåg, men Rolf kom då på den excellenta idén att, om och om igen, sjunga namnet hela vägen till affären. Väl framme

FEM SNABBA FRÅGOR:

Mitt älsklingsplagg:
- Arbetskläder.

Sån är jag:
- Jag bryr mej om andra människor och gör inte så mycket väsen av mej.

Tre föremål jag skulle ta med mej till en öde ö:
- Verktygslåda, tändstickor och katten Lisa.

Jag blir glad när:
- Jag blir serverad god mat och när jag får besök, speciellt av barn och barnbarn.

Någon jag gärna vill träffa:
- Min pappa.

vid butiksdisken fick han frågan vad han skulle ha för något. *”Jag vet inte!”*, blev Rolfs uttömmande svar. *”Senildemensen träder tydligen tidigt in hos vissa...”*, konstaterar Rolf nyktert, helnykterist som han är, vid minnet av denna solskenshistoria.

Gordon, familjens hund, kom att bli som ett syskon för Rolf och de hade mycket kul tillsammans. Rolf minns t ex när han och Gordon, en kall vinterdag, var ute och delade ut *Sollefteåbladet*. Rolf satt på pulkan, med bladen i händerna, medan Gordon drog hela ekipaget. Plötsligt kom det en katt i deras väg och naturligtvis bestämde sig Gordon för att ha lite roligt med katten och började därför jaga denne, med den påföljden att Rolf, pulka och blad till utdelning for i luften. Av nån märklig anledning, tog det betydligt längre tid att dela ut *Sollefteåbladet* den gången...

Den sjuåriga folkskolan kom för Rolf att utökas till åtta år, eftersom skolfröken hoppades på att det extra året skulle göra att han blev bättre på att stava. *”Jag hade säkert varit kvar i skolan än idag, om hon hade fått som hon hade velat, för med stavningen blev det aldrig nåt bättre”*, säger Rolf och skrattar. Sista året i skolan jobbade Rolf som springpojke i en närbelägen mataffär.

Efter avslutad skolgång, och vi är nu framme vid året 1947, började han jobba i pappans åkeri som hjälplastare. Det är efter några år där, som hans brevväxling med dåvarande kungen, Gustav V, tar sin början. Fast egentligen låter det nog mer högtidligt än vad det i själva verket var. Bakgrunden var nämligen den att Rolf skrev till kungen (man gjorde nämligen så på den tiden) och bad om att få dispens att ta körkort tidigare än den lagstadgade åldern. I svarsbrevet, med kungens namnteckning, fick dock Rolf ett bestämt nej. Men när han väl fick sitt efterlängtade körkort, började han genast att köra för pappan och det var ett jobb som han fortsatte med fram till dess att denne sålde åkeriet i slutet på 1950-talet. Egentligen hade Rolf velat ta över firman, men Gottfrid menade att han inte ville att Rolf skulle behöva gå igenom samma elände som han själv.

I början av 1960-talet jobbade Rolf hos en åkare i *Härnösand*, som bl a gjorde en del jobb vid ett kraftverksbygge i *Vuollerim*. Under några år arbetade han där som caterpillarförare, vilket innebar att han fick lov att pendla 106 mil varje helg för att komma hem till familjen. 1966 fick Rolf jobb på *Gatukontoret* i *Sollefteå* och där blev han kvar fram till sin pensionering 1994. Förutom de sista tio åren på kommunen, då han jobbade som fastighetsskötare på kommunhuset, kom han i huvudsak att jobba med vatten och avlopp, ett jobb som han trivdes bra med. Man blir dock lite fundersam när Rolf berättar om några av de märkliga fynd, som han, under åren, kom att göra i avloppsledningarna, eller vad sägs om påslakan, skurborstar och strumpbyxor! *”Strumpbyxorna var dock tomma...* *forts. nästa sida*

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Rolf Svensson skulle mycket väl kunna tänka sig att ta med katten Lisa som sällskap till en öde ö.

om man bortser från allt skit som fanns i dom”, säger Rolf och plirar spjuveraktigt mot sin namne. Vid ett tillfälle, när han var på *Reningsverket*, var det en person som ringde och frågade efter sina lösständer, som han hade råkat spola ned i toaletten. Rolf upplyste då den tandlöse kommuninvånaren om att man hade ett mindre lager med lösständer som man hade hittat och att det bara var, för personen ifråga, att komma och prova vilket par som var hans. Av nån outgrundlig anledning dök dock personen aldrig upp.

I sitt första äktenskap (1954) fick Rolf barnen Torgny (1956), Mikael (1960) och Annika (1965). När han och Margareta, kallad Maggan, gifte sig 1980 fick han dessutom tre bonusbarn på köpet. Idag har Rolf och Maggan tolv barnbarn, två barnbarnsbarn och ytterligare ett bonusbarn tillsammans.

Sedan 1990/1991 har Rolf och Maggan huserat i huset på *Kyrkvägen* och de har stortrivts i *Boteå* sedan första stund. *”Det har varit helt och hållet positivt att bo i Boteå. Det är underbart folk här och många är väldigt aktiva. Och en hel del av dom, som har flyttat hit, har också varit med och lyft bygden”*, konstaterar Rolf.

Under åren i *Boteå* har Rolf själv engagerat sig en del för bygden. Bl a har han varit sekreterare i *Boteå PRO* och likaså ledamot i *Boteåparlamentet*. Idag är han medlem i uppfinnarföreningen *Idéforum* i *Sollefteå*, eftersom ett av hans stora intressen har varit hans uppfinneri. Under sina år på kommunen belönades han t ex vid tre tillfällen för sina uppfinningar. Likaså är han aktiv medlem i *Sollefteå Bouleklubb* och en kväll i veckan far han, tillsammans med Maggan och kompisen *Bengt Näsholm*, till stan och spelar. Rolf berättar att han, när tillfälle ges, gärna sätter sig framför sin dator och jobbar. Att hålla på med veden, är också något som både Rolf och Maggan tycker är avkopplande och stimulerande. Att det sedan ger bra motion är givetvis ingen nackdel.

av Rolf Ronestjärna

Inga Bodin botaniserar vidare i dokumentfyndet som gjordes i Gålva

Fyndet som gjordes hemma hos Irén Freijs och Jan Börstou innehåller många godbitar

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Inga Bodin i Boteå Hembygdskommitté.

I marsnumret av *Botebladet* berättades det om ett fantastiskt dokumentfynd, som *Irén Freijs* och *Jan Börstou* hittade inbäddat i innertaket, i samband med att en vattenläcka upptäcktes och började repareras. Ett av dokumenten, daterat 1864, rör kommenderingen av båtsmän i *Boteå*, som på den här tiden hade åtta rotar, vilket faktiskt var det största antalet i hela *Ådalen*.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: JAN BÖRSTOU

Många rariteter hittades när innertaket bröts upp i samband med läckaget.

KUNGÖRELSE

I öferensstämmelse med Marsch = Rote för den Kommendering Båtsmän af 2:ra Norrlands 1:a Kompani, som efter Sjö – och Årstjenst vid Kongl. Flottans Station i Stockholm, ankommer till Nyland Måndagen den 4:e instundande Juli klockan 11, f. middagen, hvarda vederbörande Rotehållare härmed förständigad att å ofvan utsatt tid och ställe afhämta sine Båtsmän Nämligen

133 Tysk (Undrom) 134 Öring (Grillom–Valla) 135 Funk (Sunnersta) 136 Ruda (Stöndar)
137 Störj (Offer) 138 Söderman (Subbersta) 139 Ställhult (Törsta) 140 Rundqvist (Kalknäs)

Summa: 8 man

Botheå Länsmans Kontor den 22:e Juni 1864.

Hans Nordén

VIKTIG INFO

Boteåparlamentet informerar

PRENUMERATION BOTEBLADET

Prenumerera på Botebladet???

Botebladet
LÅT BIBLIOTEKET FÅ BLI KVAR!!!
Bläckeckans förskola flyttar till Kalknäs

Känner Du någon utflyttad Boteåbo eller annan person som skulle vilja få Botebladet i brevlådan? Är Du själv inte bosatt här, men ändå vill läsa Botebladet? Vill Du prenumerera på Botebladet för någon annans räkning? Möjligheten finns i så fall att, till det låga priset av **130 kr/år** (inklusive porto), få tidningen skickad dit Du vill! Vänligen kontakta prenumerationsansvarig: *Karin Ronestjärna, Tel: 0612 - 601 23 (OBS! Nytt telefonnummer)* eller skicka ett vykort till redaktionen på adress: *Botebladet, c/o Karin Ronestjärna, Kalknäsvägen 9, 881 95 Undrom*

Boteåparlamentets Bankgironummer är 5548-6377

REDAKTIONELLT MATERIAL

Lämna alltid in information för **Anslagstavlan** (såsom evenemangstips och annan reklam) till redaktionen i god tid innan angivet presstopp (ju tidigare desto bättre). Det som kommer in i sista minuten tas in i mån av tid och plats. **Artiklar och reportage måste lämnas in en vecka före presstopp**. Maila alltid så stora bilder som möjligt, för att få bästa slutresultat. Glöm inte bort att ange fotograf och vilka personer som finns med på bilderna. Bidrag tas helst emot via mail, diskett eller CD-rom. Maskinskriven text går också bra - dock helst bara i nödfall. Mailadressen är som tidigare: **botebladet@ronestar.nu**

BIDRAG TILL BOTEBLADET

Tack till Er som lämnat bidrag i Botebladets bössa hos Handlar´n! Välkommen att även fortsättningsvis lägga åtminstone en tjuga för varje tidning.

LEDIGA LÄGENHETER I UNDROM

OBS. Lägenheten på bilden är dock inte ledig.

Just nu finns det en ledig tvårummare intill Vallänge Servicehus i Grillom (enligt Solatums hemsida den 23/11). Kanske är detta något för Dig, som eventuellt har funderat på att flytta till något mindre. Kolla gärna med Solatum på 0620-68 28 50.

BOTEBLADET TILL STYRNÄS

Boteåparlamentet har beslutat att på prov dela ut detta nummer av Botebladet till ca 100 hushåll i Styrnäs. Om det finns intresse och önskemål, så kan det bli en fortsättning. Antingen att tidningen även fortsättningsvis delas ut i lådorna eller att den som är intresserad får hämta den gratis hos Handlar´n. Inga annonser eller reportage tas dock emot från Styrnäs.

FOTO: TOMMY LEDIN

Nya och gamla Parlamentsledamöter, och även intresserade bybor, närvarade vid Byatinget.

Ett händelserikt år sammanfattades på Boteåparlamentets Byating

Ordförande Laila Lindholm kunde konstatera att bygden fortsätter att utvecklas

Söndagen den 25:e oktober hölls *Boteåparlamentets* årliga Byating på *Bettans Konferenscenter*. Till ordförande i mötet valdes *Laila Lindholm*, som kom att leda förhandlingarna enligt den dagordning som de närvarande fick ta del av.

De församlade kunde samfällt konstatera att 2009 har varit ett mycket händelserikt verksamhetsår, med både positiva och negativa händelser för bygden. Inflyttningen har t ex varit fortsatt god, men bygdens bibliotek står samtidigt under hotet att läggas ned. *Parlamentet* har, tillsammans med *Boteå Utvecklingsgrupp*, engagerat sig djupt i båda dessa frågor och fortsättningsvis är det tänkt att *BUG* ska vara en undergrupp till *Parlamentet*, som speciellt kommer att jobba med att få folk att flytta till bygden.

Byatinget avslutades traditionsenligt med trevlig samvaro, kaffe och *Bettan Norgrens* omtalade och välsmakande smörgåstårta.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: TOMMY LEDIN

Efter Byatinget festade tingets deltagare loss på smörgåstårtorna som Bettan hade gjort iordning.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Therese och Maria Göranssons loppmarknad i Handlar´nhuset lockade en hel del intresserade.

Loppis i Handlar´nhuset

En hel del prylar bytte ägare på loppiset

Att anordna en loppmarknad kan vara ett bra sätt att bli av med prylar som man kanske inte längre använder eller har plats för. Detta var något som *Maria* och *Therese Göransson* tog fasta på, när de hyrde in sig i postens f d lokaler vid ett par tillfällen under oktober månad. Ett trevligt och kul initiativ!

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Man kunde hitta det mesta på loppmarknaden.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Therese Göransson visar upp lite attiraljer väl lämpade för den som planerar att resa utomlands.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

De gröna och oranga västarna har varit ett välbekant inslag i Boteå varje höst under år som ligger bakom.

Framtida skidstjärnor trivs på Bettans Konferenscenter

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Efter frukost var det uppställning ute på gården.

Sollefteå skidgymnasium har som tradition att ha sin höstupptakt på Bettans

För 25:e året i rad har *Sollefteå skidgymnasium* hållit sin upptakt för skolåret i *Boteå*, närmare bestämt på *Bettans Konferenscenter*. Detta vittnar givetvis om att skidgymnasiet uppskattar och har uppskattat att varje höst få komma till *Stöndar*.

Sista helgen i augusti, första helgen efter skolstarten, samlades skidgymnasiets samtliga klasser till sitt traditionsenliga inskolningsläger för ettorna. Förutom en viss löp- och rullskideträning, så var

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

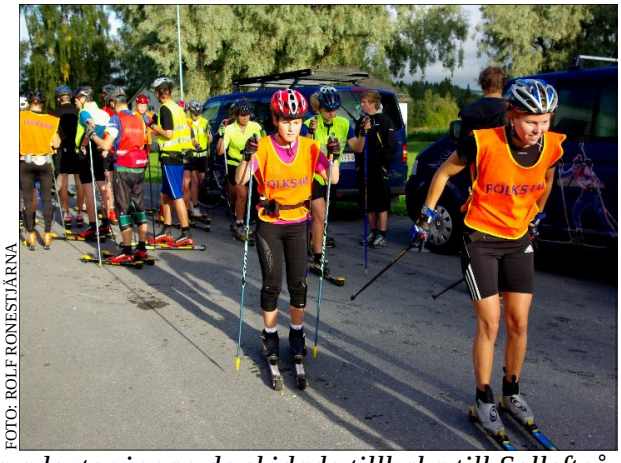

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bengt Stattin hade en kort genomgång med sina adepter innan de skidade tillbaka till Sollefteå.

helgen framför allt fokuserad på gemenskap och på att eleverna skulle lära känna varandra. Just gemenskapsbiten, på det anordnade lägret, är nämligen oerhört viktig, enligt *Bengt Stattin*, som är tränare på skidgymnasiet och tillika Boteåbo. *”Det är ett stort steg att flytta hemifrån och därför är det här lägret jätteviktigt, eftersom det hjälper dom nya eleverna, där vissa kanske har hemlängtan och funderar på att åka hem, att komma in i gänget”*, menar Bengt och berättar vidare att tvåorna är faddrar till ettorna och att eleverna, eftersom de lever så nära varandra, efter en tid blir som en enda stor familj.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

De andra två tränarna, Per-Ola Andersson och Tobias Långberg, har själva varit elever på skidgymnasiet.

Boteåbon *Bengt Stattin* har varit lärare och tränare på skidgymnasiet sedan 1981 och *Botebladet* berättade, i sitt vårnummer 2007, utförligt om hans omfattande karriär som bl a resulterade i ett junior VM-silver och brons i skidskytte, likaså tre junior SM-guld och ett senior SM-guld. Utöver det har han även varit tränare för både U-23 landslaget i skidskytte och seniorskidlandslaget.

Även *Bettan Norberg*, på *Bettans Konferenscenter*, uppskattar det årliga besöket av skidgymnasiet. *”Jag tycker att det är jättemysigt och det är kul att ha ungdomarna här! Det känns även bra att dom har velat vara här alla dessa år”*, konstaterar hon. *”Det är väldigt roligt att t ex Helena Jonsson, Billan Östlund, Magdalena Forsberg, Jörgen Brink och Mattias Nilsson har varit här på läger under åren!”*, tillägger maken Sem, i samband med att han och Bettan bjuder *Botebladets* skidorakel på frukost.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ett sällan skådat frosseri av diverse bakverk ägde rum vid årets kakfrossa på Sunnersta Folkets Hus.

Årets kakfrossa lockade ännu fler än fjolårets

Den stora Kakfrossan har blivit en av årets verkliga höjdpunkter i Boteå

Det fanns säkert en förhoppning att fjolårets premiär och braksuccé av *Kakfrossan* skulle kunna upprepas även i år. Det skedde också med råge, i samband med att årets upplaga hölls på *Sunnersta Folkets Hus* lördagen den 3:e oktober.

forts. nästa sida

Den Stora Kakfrossan verkar nu definitivt ha blivit ett arrangemang som kommit för att stanna. För helt tydligt finns det ett behov hos bygdens folk av att få träffas och umgås på ett otvunget sätt likt detta. Fjolårets och årets satsningar vittnar i alla fall om det, med tanke på alla de bybor som gemensamt slutit upp. Att det sedan, som i år och som angenäm bonus, dessutom fanns möjlighet att avnjuta drygt 30-talet olika och delikata bakverk, är givetvis ingen direkt nackdel. Som grädde på moset fanns därutöver en av bygdens blivande stjärnor och exportprodukter på plats, nämligen *Emil Assergård* som, på ett förtjänstfullt sätt underhöll de församlade med sin djupa stämma.

Arrangemanget, som nu har blivit en del av *Boteåparlamentets* ordinarie verksamhet, genomfördes i år tack vare ett stort engagemang från *Maria Johansson* och *Cecilia Sundström*. Både Maria och Cecilia var, av förklarliga skäl, oerhört nöjda med utfallet av satsningen. *”Det är roligt att det blev ett så stort gensvar och att folk också tog sej tid att sitta ned och umgås. Det var både fler besökare och bagare i år än förra året. Cirka trettio personer hade bakat mot tjugo ifjol”*, summerar *Cecilia Sundström* tacksamt. Överskottet från *Kakfrossan* gick till *Boteå Utvecklingsgrupps* arbete.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stämningen var hög vid årets Kakfrossa på Sunnersta.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Emil Assergård förgyllde Kakfrossan med sin sång.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Maria Johansson och Cecilia Sundström, som höll i arrangemanget, var båda mycket nöjda.

FOTO: ELAINE NORBERG

Sunnersta invaderades av horder av orienterare i samband med Sollefteåklubben OK Nipans tävling.

Stor orienteringstävling arrangerades i Sunnersta

Framstegen på teknikens område har även revolutionerat orienteringsidrotten

Söndagen den 30:e augusti gick orienteringstävlingen *Nipstigen*, som arrangeras av *OK Nipan*, av stapeln i *Sunnersta*. Det var ett stort pådrag, redan från lördagsmorgonen, med förberedelser för att fixa till allt från start, målgång, duschar, toaletter och att provköra alla 48 kontroller som hade elektronisk avläsning. De elektroniska kontrollerna gör att det numer krävs betydligt färre personer i sekretariatet. Tidigare krävdes det ca tolv personer eller fler.

Klockan 08.00 på söndagsmorgonen började de första, av de 133 anmälda deltagarna, att droppa in med sina familjer och hundar. *Lasse Edström*, en av arrangörerna, hade räknat med ett 200-tal anmälda. *”Men det har minskat med åren p g a långa resor till tävlingarna. Det är också en kostnadsfråga, många tycker att det blir för dyrt.”* Förr om åren var det ca 500 deltagare som deltog i tävlingen *Nipstigen*.

I den här orienteringstävlingen är det ett 40-tal klasser, från en miniknattebana för de allra minsta (där alla fick pris), till herrar och damer 75. Klasserna slås ibland ihop, beroende på hur många deltagare som anmälts. I denna tävling slogs t ex klasserna herrar 35-40-45 ihop till herrar 45.

Vid starten stoppas den elektroniska pinnen ned i startkontrollen och tidtagningen drar igång och kontrolleras därefter vid varje kontroll. Vid målgång målstämplar man och går därefter vidare till en kontrollstation, där resultatet och tiden visas, och samtidigt får man också reda på om man har stämplat rätt och är godkänd.

Lasse Edström, från *OK Nipan*, tycker att tävlingsområdet i *Sunnersta* är jättebra och får medhåll av dem som står bredvid och lyssnar. *”Det fungerar så bra när det är bra markägare och folk i närområdet. Även närheten till tävlingen är bra”*, tycker han. Även de minsta barnen hade trevlig sysselsättning under dagen, med bäckdämningar och lek i vår lekstuga.

Lasse Edström hoppas på att fler ungdomar ska börja orientera. *”Det är en trevlig och underhållande sport, som man kan hålla på med i alla åldrar”*, och avslutar därefter med att säga att man gärna återkommer till *Sunnersta* och tävlar, eftersom denna tävling blev så lyckad.

av Elaine Norberg

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

En majoritet av bygdens barn och ungdomar är idag engagerade i Undroms IF:s verksamhet.

Avslutning för ungdomsfotbollen

Nyordning när ungdomsfotbollen hade avslutning tillsammans med A-laget

Ett nytt koncept genomfördes i år för *Undroms IF:s* fotbollsavslutning. Alla fotbollslag, inklusive A-laget, samlades för en gemensam avslutning. *Mikael Holmsten* höll i trådarna och delade in alla spelare, från de allra minsta till de äldsta, i två lag för att mötas i en spännande kamp. Vem som stod som det segrande laget hann dock aldrig undertecknad få reda på, eftersom hon stod i kiosken och förberedde korvutdelning till alla hungriga kämpar.

I år har *Undroms IF* inte haft mindre än sju fotbollslag, i alla åldrar, från kvartersen upp till A-lag. Vi får inte heller glömma plantskolan *Lek och Lär*, som fyller på i serielagen underifrån. Prisutdelning, i form av pokaler, delades ut till varje spelare och det traditionella gruppfotot togs. En stor eloge till alla tränare och lagledare som gör att fotbollen lever vidare i *Undrom*!

av Cecilia Sundström

Glada motionärer samlas varje onsdag till gympa på Kalknäs skola

Gympapassen passar alla

Efter önskemål har nu motionsgympan återigen uppstått på *Kalknäs*. Ett 15-tal glada motionärer träffas på onsdagskvällarna på *Kalknäs skola* och kör ett gympapass à la "Friskare och Svettigare".

Temat för gympan är kondition, styrka och kordination. Övningarna passar ung som gammal, med eller utan krämpor, eftersom man utför dessa efter egen förmåga.

Så känner ni för att stärka kroppen och umgås med ett härligt gympagäng, så är ni hjärtligt välkomna. Vi kör alltså onsdagar mellan kl 19-20 på *Kalknäs skola*.

av Cecilia Sundström

FOTO: KRISTINA STRAND

Cecilia Sundström, Therese Öhlund och Kristina Strand håller i gympan.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

En bild på Boteå kyrkas utsida innan den genomgick sin omfattande och välbehövliga ansiktslyftning

Boteå kyrka har restaurerats

Boteå kyrka har genomgått en genomgripande restaurering både på in- och utsidan

De som under våren, sommaren och hösten besökt kyrkogården i *Boteå*, eller passerat förbi, har knappast kunnat undgå att se att det pågått arbeten både ute och inne i kyrkan. En genomgripande restaurering har genomförts, den senaste gjordes i början av 1950-talet. Inomhus är tak och väggar torrengjorda och putsskador lagade. Förgyllda delar och ornament, bland annat på predikstol, altaruppsats och läktarbarriär, är rengjorda och vid behov har viss retuschering av förgyllningen gjorts. Bänkinredningen är delvis förändrad och i ”lillkyrkan” är de fasta bänkarna borttagna och har ersatts med lösa stolar. Bänkarna är retuscherade (bättringsmålade) och nya delar är målade. Alla fönster har målats om liksom taket i sakristian. Golven är slipade och är nu naturfärgade, endast behandlade med oljelack. Utomhus har putsskador huggits ur och putsats om, trädelar är tjärade och plåtdetaljer reparerade och målade. Hela fasaden är ommålad i samma gula färgton som den hade tidigare. Ett dränerande lager av grovt grus har lagts runt kyrkan, detta för att minska risken för bortfrysning av puts på grund av att fukt dras upp i fasaden.

Klockstapeln var i mycket dåligt skick. Ett under lång tid läckande tak hade fått till följd att stora delar av träkonstruktionen inomhus hade fått omfattande rötskador. Dessa är nu åtgärdade och arbetet med att lägga ny plåt på taket pågår.

Boteå kyrka är en gammal, mycket vacker kyrka, som nu efter restaureringen är om möjligt ännu vackrare och det är nu upp till Boteåborna att besöka gudstjänsterna i sin kyrka. Kyrkan återinvigdes den 18:e oktober av kontraktsprosten *Nils-Erik Nilsson* och kyrkoherde *Peter Forsberg*, *Non-Stop-kören* och *Boteåkören* medverkade.

av Lennart Bergström

FOTO: LENNART BERGSTRÖM

Samtliga förgyllda delar har rengjorts och förbättrats.

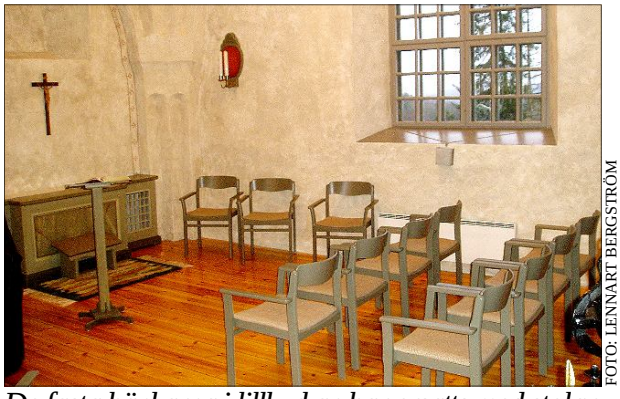

FOTO: LENNART BERGSTRÖM

De fasta bänkarna i lillkyrkan har ersatts med stolar.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Efter en brand 1770 uppförde dåvarande ägaren Johan Nordenfalk på nytt Holms huvudbyggnad.

Holms säteri - en bortglömd pärla

Holms intressanta och framgångsrika historia är i hög grad kvinnornas förtjänst

Holms säteri, i *Överlännäs socken*, grundades på 1660-talet. Namnet *Holm* lär vara hämtat från en holme som låg i älven och kallades *Holmsholmen*. Den är i dag landfast. Redan före säteriets tid var marken kulturhistorisk. Här har man funnit unika gravfynd efter tidiga inbyggare. *Holms gravfält* är de största i *Ångermanland* och omfattar i dag 18 synliga högar och två stensättningar. Gravfälten markerar gårdar som varit fortlöpande brukade under vikingatid, folkvandringstid och vendeltid. Här finns en skelettkammargrav från vikingatiden, något mycket sällsynt i *Sverige* med ett undantag – *Birka*. Här finns en rik kammargrav med en kvinna och hennes häst. Man har funnit föremål som indikerar hög social status. I samband med att gravfälten undersöktes på 1940- och 1950-talen skapade gårdens ägare, *familjen Hedberg*, en fornminnesfond för arkeologisk forskning i *Ångermanland*. Familjen stod för lejonparten av projektets finansiering.

1557 hade *Holms by* fem åbor. Lagmannen *Evert Hindersson*, kyrkoherdeson från *Torsåker*, köpte upp byn 1559. Han kom att kallas för *Holmsgubben* och var nästan 100 år när han dog 1624. Under *Hinderssons* tid upplevde gården sin första storhetstid.

Efter honom blev *Henrik Zynthius*, kyrkoherde i *Alfta*, ägare till *Holm* eller *Holmsgården* som egendomen ofta kallades. När *Henrik Zynthius* dog övergick ägandet till hans hustru *Kerstin Eriksdotter*. Skulderna kom att växa henne upp över öronen.

1667 såldes gården till den 40-årige friherren och landshövdingen – på den tiden hette det guvernören – *Carl Larsson Sparre*. Hans ekonomi var mycket god. Han ägde bl a *Ulvåsa folkungagods*, känt sedan medeltiden som den *Heliga Birgittas släktgård*. *Larsson-Sparre* lät uppföra en ”ståndsmässigt tilltagen mansbyggnad” på *Holm*. Nu följde en andra storhetstid. *Holms gård* upphöjdes 1676 till *Norrlands* enda säteri och frälsegods, vilket innebar skattefrihet och andra kungliga förläningar. *Holms säteri* omfattade även byarna *Herlekan*, *Staberg*, *Oppem*, *Björkå* och *Hurjum*.

Larsson-Sparre var en mångsysslare och den förste vägröjaren för Ådalens industri. Han tog initiativ till de första järnbruken i landskapet och anlade *Graninge bruk* och *Holmssågen*. Han var först med att prova den nya tekniken med järnplog. Plogen tillverkades vid *Gålsjö bruk*.

Men han var också president i trolldomskommissionen när häxprocesserna utspelades i *Torsåker*. 71 personer pekades ut som trollpackor och dömdes av honom till döden. Till slut ska han ha insett att

detta var ett vansinnigt förfarande. Eller var det hans hustru *Catharina Lucia* som fick honom att inse det? Han lyckades få trolldomskommissionens verksamhet uppskjuten på obestämd tid. Hustrun startade något så unikt som en asyl för häxor. Hon tog sig an och försörjde kvinnor som dömts som häxor, men som inte bränts utan, genom tortyr, fått sina händer och leder så förstörda att de inte kunde arbeta.

När en dansk krigsstyrka brände *Graninge bruk* orsakade det *Larsson-Sparre* stor skada. När sedan reduktionen fullbordades och *Karl XI* begärde de kungliga förläningarna åter till kronan ledde det till hans ruin. Han levde de sista åren under mycket små omständigheter i *Stockholm*. Fattig och bortglömd tog han sitt liv 1702.

Dottern *Beata Sparre* lyckades efter faderns konkurs köpa tillbaka *Holm*, som hon i sin tur överlät på dottern. Det innebar att *Holm* fanns kvar i *släkten Sparre* till år 1730. Då köptes egendomen av den rike trävaruhandlaren och skeppsbyggaren *Jacob Pollack*. Hans dotter Greta-Lisa gifte sig 1735 med brukspatron *Jacob Clason* och de unga bosatte sig på *Holm*. *Jacob Clason* avled 1750 endast 42 år gammal. *Greta-Lisa Clason* ärvde stora förmögenheter och tog över affärerna på *Holm*. Men efter nio år gifte hon om sig med lagmannen *Martin Swahn*, adlad *Ehrensvan*, som redan efter sex års äktenskap genom dåliga affärer närmast lyckades ruinera henne. *Ehrensvan* avled plötsligt 1765.

Egendomen togs över av *Ehrensvans* styvdotter *Christina Clason*, som gifte sig med revisionssekreterare *Johan Noréen*, adlad *Nordenfalk*. Nu anlades *Björkåbruk* och man tog över *Gålsjö*. Skördetröskan introducerades liksom höstsådden som trefaldigade skörden. Under den här tiden brann deras hem ner, det hus som uppfördes av *Larsson-Sparre*. 1770 uppfördes en ny huvudbyggnad som var två våningar hög, 30 meter lång och med ett brutet mansardtak i herrgårdsstil. Det är det huset vi ser i dag. De kvarvarande källarvalven vittnar om att den nya herrgården troligen uppfördes på resterna av den gamla gården. Det sägs att *Johan Nordenfalk* ville placera huskroppen parallellt med älven. Men byggmästaren satte sig över *Nordenfalks* order och placerade huset i vinkel mot älven. Vackra trädgårdsanläggningar anlades på terrasser mellan huset och älven.

Under den här perioden inföll gårdens tredje storhetstid. Men borgensåtaganden och andra ouppklarade förbindelser, samt dyra byggnationer i bl a *Stockholm*, blev förödande för *Nordenfalks* ekonomi. Han avled 1806. ”Hennes nåd på Holm”, *änkefriherinnan Nordenfalk*, regerade gården ensam i många år. Hon härskade enväldigt, men med klokhet och rättvisa. Efter henne tog sonen Carl-Fredrik över. Han dog 1825 och efterträddes i sin tur av sonen Johan som drev säteriet fram till 1846.

På *Holm* höll ”Hennes nåd” överdådiga fester. På julkalasen lystes de gustavianska möblerna, och de förgyllda speglarna och lampetterna, upp av vaxljus från tjocka silverstakar. Här fanns silverskålar så stora att de knappt gick att lyfta. Dyrbart ostindiskt porslin blänkte från bord och skänker. Det dukades upp bord med skinkor, stekar, aladåber, pastejer, fågel, kakor, geléer och blancmangeér i all oändlighet. Kalasen avslutades med slädfärder där man sveptes in i björnskinnsfällar.

1847 bildades *Holms- och Graningeverkens bolag*, i vilket ingick *Graninge bruk*, *Gålsjö*, *Björkå bruk* och *Holms säteri*. Disponent blev *Carl Rinman*. Efter fem år drabbades företaget av svårigheter och *Holm*, *Björkå* och *Gålsjö* såldes till *Erik Rinman* och hans bror Carl. *forts. nästa sida*

FOTO: MURBERGET.SE

Byggmästaren brydde sig inte om Johan Nordenfalks önskan om att huset skulle placeras parallellt med älven.

Ole Gjörud, från Ringerike i *Norge*, köpte Rinmans aktier i företaget 1877. Med innehavet följde *Holms säteri*, men *Gjörud* ville inte flytta till herrgården som då var förfallen. Han var inte beredd att göra de reparationer som krävdes. Däremot lät han bygga ladugård och stall och köpte in ett par avelshingstar av Gudbrandsdalsras. 1892 köpte *Gjörud* även *Offers AB*, *Lugnviks Nya Ångsågs AB*, samt gamla *Björkå AB*, vilka företag fusionerades till *Björkå AB*. *Gjörud* dog 1896, 55 år gammal.

Bolaget kallade då på mågen, disponenten *Per-Henrik Norberg*. Men inte heller han och hustrun Olga flyttade till *Holm*. Per-Henrik avled 1917. Hans efterträdare, brodern *Johan Norberg* som avled 1922, bodde inte heller på *Holm*. Samtliga föredrog att bo i herrgården i *Björkå bruk*. Istället för bostad kom *Holms säteri* att i många år utgöra lokal för framför allt ett mejeri och för länets mejeriskola.

1923 tog löjtnanten, sedermera kaptenen vid marinen, *Per Hjalmar Hedberg*, tillsammans med hustrun Jontha, över styret av *Björkå AB* och säteriet. Jontha var dotter till *Per-Henrik Norberg* och dotterdotter till *Ole Gjörud*. Holm var hennes arv och kom att bli hennes livsgärning. *Hjalmar* och *Jontha Hedberg* lät restaurera säteriet med hjälp av *Ottar Hökerberg*, han som byggde *Harpsund*. Denne hade med sig specialister på äldre byggnadsteknik och det hela kostade åtskilligt. Jontha tog gästfritt och representativt emot kungar på eriksgata, industripampar, arkeologer och många, många fler. Hon fick alla gäster att känna sig hemmastadda i de kulturhistoriska salongerna.

Hjalmar och *Jontha Hedberg* var mycket intresserade av jordbruket på *Holm*. Kornas ursprung var en uppsättning herrgårdsboskap som flyttats hit från södra *Sverige*. Med tjurar av bl a *finsk ayrshireras* växte besättningen så småningom till 150 djur. *Holm* var också säte för nordsvensk hästavel alltsedan de två hingstarna förvärvades från *Gudbrandsdalen* 1884. Här fanns egna hästar och inackorderade, mest arbetshästar. Man höll sig också med ett par paradhästar som drog herrskapet i gig med uniformerad kusk.

Hjalmar och *Jontha Hedbergs* intresse för jordbruket tog sig även uttryck i stöd med mark- och penningdonationer till *Svalöfs växtförädlingsanstalt*. Det har bl a resulterat i härdiga och klimatanpassade sädesslag.

Hjalmar och Jontha drog sig tillbaka 1960, men bodde båda kvar på *Holm* livet ut. Hjalmar avled 1966 och Jontha 1974. 1974 såldes *Björkå AB* till *SCA* och handelsbolaget *Holms säteri* med jordbruket bildades. Som äldst av fyra bröder gick sonen Per-Olof in som chef. Han var då disponent vid sågverket i *Lugnvik*. Han och hustrun Gunnel flyttade till *Holm* 1977. *Holm* förblev släktgård fram till 1994. I dag ägs *Holms säteri* av barnbarn till Hjalmar och Jontha medan jordbruket är sålt till två familjer.

Holm har goda traditioner när det gäller omvårdnad om folk och tillhörigheter. När man ser tillbaka har *Holm* många gånger ärvts på kvinnolinjen och förvaltats framgångsrikt. Det började med den storståtligt begravda vikingakvinnan och avslutades med *Jontha Hedberg*. *Holms* historia är i hög grad kvinnornas.

av Kerstin Sjögenbo

Källor: Stora Ådalen – kulturmiljön och dess glömda förflutna + Järn och trä – Björkå bruk och Björkå AB + Historik över Björkå-Holm + Svenska Turistföreningens årsbok + Strandhugg längs Ångermanälven

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Holms säteri har under sitt långa och intressanta liv gästats av många högt uppsatta personer.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Göran Kristmansson bor idag i Sollefteå, men har fortfarande nära kontakt med bygden.

Ett litet flottarminne från förr

Förre Boteåbon Göran Kristmansson berättar här om forna tiders flottning

På 1950-talet var *Gålsjö bruk* en centralpunkt i området, när det gällde skogsavverkning och flottning, och det var helt andra tider på *Gålsjö* då. *Björkå bruk* var, vid den tiden, den störste arbetsgivaren och hade då de största skogsområdena i *Boteå*.

På den tiden var redskapen, vid skogsavverkning, begränsade till svans, yxa och barkspade. Sedan man hade tagit ut timret, höggs och barkades det och av grantimret, som var mindre än sju tum, blev det papp och av talltimret, som var mindre än fem tum, blev det pröps. Timmer, större än fem tum (nästan enbart tall), fläckbarkades och papp och pröps helbarkades eftersom virket skulle flottas och först behövde torkas. På våren lades det ut grimmor (hopsatta stockar) på *Norsjön*, *Vädersjön*, *Gålsjön*, *Stortannsjön* och *Offersjön*. Virket kördes ut ur skogen med häst till dessa sjöar.

När isen gick började flottningen. Fanns det virke i *Norsjön*, så började man där. Sedan fortsatte flottningen i samtliga sjöar fram till *Offersjön*. I alla sjöar roddes nattetid, då var det lugnt och ingen motvind, grimmorna i flottbåtar. På många ställen fanns det öglor nedborrade i stora stenar, där man kunde fästa krokar på spelet man hade i båten. Det var ett stort spel med wire och man fick använda handkraft för att spela fram grimmorna. I varje båt satt två personer och spelade grimman vidare via en varsin granpapp. Från *Offersjön* till *Högfors* fanns det en ränna, där man skickade virket till *Ångermanälven*, för vidare flottning till sorteringsverket *Sandslån*. Efter rännan, mellan *Offersjön* och *Högfors*, fanns det ett antal flaggposter, eftersom det kunde bli brötar i rännan. Och när en bröt uppstod, hissades flaggorna och man upphörde då att släppa på virke från *Offersjön*. Flottningen var lite av ett kultur- och folknöje, som ledde till att det blev folkvandring till flaggposterna, där det bjöds på kaffe över öppen eld.

av Göran Kristmansson

Pepparrotsgratinerad kassler *(4 portioner)*

600 gr kassler
Gratinering: * 1 förpackning (110 gram) dessertost med pepparrotssmak * 1 äggula * 3 msk persilja * Vitpeppar * Riven ost
Skär kasslern i skivor och lägg bitarna i en ugnsfast form. Mosa dessertosten och rör därefter ned äggulan och persiljan. Peppra. Bred blandningen på kasslerskivorna och strö över den rivna osten. Gratinera i 225°C tills dess att ytan får en fin färg. Servera med kokt potatis och grönsaker.

Botebladets 19:e recept är en kötträtt och är inlämnat av **Ulla Åhlin** i Törsta.
De flesta ingredienserna torde finnas att köpa hos Handlar´n. Lycka till! P.S. Välkommen att bidra med ett eget recept!

Arga Gubben

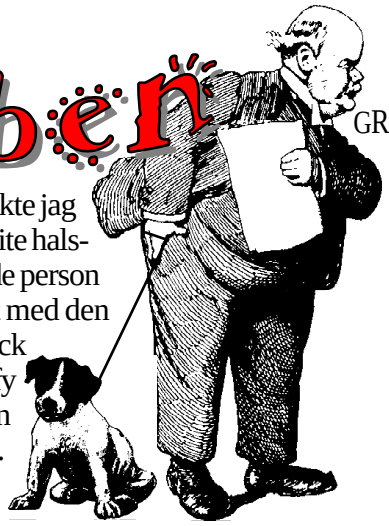

En höstpromenad i regn och rusk kan ha sin tjusning det också, tänkte jag när jag strävade fram mot Handlar´ns ljus och värme, för att köpa lite halstabletter. Vid busshållplatsen möter jag en hostande och snörvlande person som verkar bekant. **BB:** God dag. **AG:** God.., vad är det för gott med den här dagen? Höst och rusk och regn och elände. Mörkt som i en säck och ingen ljusning i sikte. Hosta och snuva och blött och lerigt. Nej, fy tusan säger jag. **BB:** Snuva, säger ni. Kan det vara svininfluensan månntro? **AG:** Vad för slag? **BB:** Ja, det är den senaste farsoten. Oerhört smittsam och inte alls att leka med. **AG:** Bah, det är väl nåt som tidningarna har hittat på för att sälja lösnummer till nyfikna. Jag har fått en vanlig förkylning jag och inget som behöver bullas upp på några löpsedlar. **BB:** Ja, jag tänker i alla fall gå och vaccinera mej, bara det kommer mer vaccin. **AG:** Vaccinera? Har han blivit helt ifrån vettet!? Så gör man bara med småbarn och Afrikaresenärer. **BB:** Men det här är allvarligt. Riskgrupperna först och vi andra sedan. **AG:** Riskgrupper? Vilka är det då? Vilka har fått del av välsignelsen, kan man undra!? **BB:** Nja, gamla och sjuka var det sagt, men det har väl slunkit igenom några politiker och en och annan hockeyspelare också, vad jag har förstått. **AG:** Ha! Nu börjar man känna igen sej. Var och en är sej själv närmast, redaktörn. Riskgrupper har vi gott om, särskilt i tider som dessa. **BB:** Ja, men i stort sett har det gått bra även om tillgången på vaccin varit lite ojämn. Man kanske ska köpa några aktier i läkemedelsbranschen förresten. Dom går nog upp nu. **AG:** Aha girighet, akta sej för girigheten redaktörn! Det är en farsot som är långt värre än lite förkylning. Och något vaccin finns inte heller och riskgrupperna står som spön i backen runt varenda vd-stol. Tjäna pengar ska man till vilket pris som helst och sen vet man inte var man ska göra av alla miljoner man kapat åt sej i fallskärmsavtal och bonusar. Jag blir så förbaskad, så jag tror att jag kreverar. **BB:** Så, så. Lugn och fin nu. Jag tänkte bara på att tjäna lite pengar. Vad är det för fel med det? **AG:** Tjäna lite pengar!? Spekulera i andra människors sjukdom och olycka, säger jag. Man törs snart inte köpa ens en magnecyl utan att bli en bricka i storfinansens rävspel. **BB:** Nej, nu tar ni väl ändå i så det räcker och blir över. **AG:** Tar i? Har redaktörn inte hört det senaste? Apoteket skall privatiseras! Snart kommer medikamenterna att kosta skjortan. Ett gott immunförsvar kommer att bli en merit och antalet sjukbesök kommer att bli ett mått på välstånd och rikedom. Huga, säger jag. **BB:** Nej, nu tror jag att ni har fått en släng av tvångstankar i alla fall. Det här går säkert bra. **AG:** Jo, det är den gamla vanliga visan det. Maken till lättsinne och godtrogenhet får man leta efter. **BB:** Ja, jag kan inte hjälpa att jag tror på det goda hos människan. **AG:** Ja, saliga äro dom aningslösa. Det blir nog till att koka sin egen medicin hädanefter. Det finns för övrigt inget som går upp emot ett par rejäla huskurer. Det ska han prova, istället för att belasta sjukvården för lite snuva som han inte ens lider av. **BB:** Nja, jag tror nog mer på vetenskapen i det fallet. **AG:** Äsch! Nymodigheter och flockmentalitet! Fram för lite beprövade metoder. Frisk luft och kamomillte till exempel. Det kostar nästan ingenting och man behöver inte ha nåt recept heller. **BB:** Ja, var och en blir väl salig på sin tro...

Arne Arnesson Arnes vardagsfunderingar...

Av Rolf Ronestjärna, Undrom

BOTEKRYSSET

av Erik Hoppe

Foto: www.ronestar.nu

	RÄTT SNART NU	ÄR LÖV-KRATT-ANDE	RENATS	SATS	ÄR EN KÄND KURIR	UNG. SOM U. A.	CHILLADE	SES EJ FRAM	HASTIGA		REMSOR	FÖR-TÄRAS		VY / KÄMPE-NAMN	SÅDAN ÄR INTE BOTEÅI		TILL-HÖR DN	HIND-RANDE RÖST	FÄSTER SKENBEN VID LÅR-MUSKEL	GRÄNS-FLOD	UTSE
										FINNS I STRÖ-ARE										
								MILD ED											SOM C / FÖRBRY-TELSE		
								KIEV & POLTAVA													
										KRÅMA SIG / ÖRFIL											
								SKA MAN INTE HAVEN				ANAR / HÄLSINGE-ORT					KRAFT / VAR EDVARD PERSSON			SUND	LIPANDE
FÖR-KLARA									KOSORT / SLÅ				ORD VID TRÖST / KAMMAR					SUKTA / FRÅN MUNNEN			
HYRA / SKÄRPS						SKUMMA / REGLAD					SPRICKA / RENONS				ROXY MUSIC-BRIAN / AVSLÅ				FÅGEL	BETE	
SMÄL-TER				SOVA / KAN ALE GE						TRIXADE M. TRASAN											
MÄS-TARE					EJD-RARNA / PRISAD JAPAN							KAN GE RUS / RITADE KUL FÖRR				FLASKAN					
									PLAGG							ÖLAND-SKAP					
AV-TRÄDET							KASTAS I SJÖN						"ETT EVIGT" I WESTERN-RULLE								

©2009 Xenix Kolfering

RÄTT LÖSNING TILL DETTA KRYSS FINNER DU PÅ SIDAN 34

ANSLAGSTAVLAN

MACKEN

Vilka kan tänka sig att satsa 1 000 kr per andel för att kunna tanka bilen i Boteå!? Boteåparlamentet arbetar just nu kring detta koncept för att kunna få igång Macken igen. Mer information kommer på **www.botea.se** (Parlamentets hemsida) inom två veckor. Har Du några frågor, så ring gärna Ulf Lhådö på 070-587 43 56.
Maila intresseanmälan (ej bindande) till grillom124@telia.com

Boteåparlamentets hemsida + projekt

Boteåparlamentets hemsida har bytt adress och ligger nu på adressen **www.botea.se**
Just nu ligger Parlamentet i startgroparna för att förhoppningsvis kunna dra igång ett utvecklingsprojekt för bygden. Inledningsvis kommer dock en förstudie att behöva göras, som förhoppningsvis kommer att påbörjas någon gång efter nyår.
Tanken är att inledningsvis hålla ett par stormöten, där bygdens folk har möjlighet att komma och samtala, väcka idéer och ta del utav information.
Besök gärna Parlamentets hemsida för att hålla Dig uppdaterad och för att komma med synpunkter och idéer när det hela kommer igång.

GREEN HOUSE

Rea på Green House efterårskollektion!
8:e december kl 18.30-21.00
Jag har butiken stängd fr o m
15:e december till den 5:e januari
Välkommen till
Carla van Eenennaam
Stöndarbränna 360, Undrom
073-083 86 09
Bjud in Dina kompisar, boka ett Green House hemparty och få en fin present som värdinna.

UNDROMS POTATISKOOPERATIV

Säljer ortens ekologiskt odlade potatis
Sort: Sava
Potatisen är tvättad och ev gröna potatisar är bortsorterade
200 KR PER SÄCK Á 25 KG
eller 10 KR/KG (finns även i påsar om 3 kg & 20 kg)
Går även att beställa på telefonnummer
073-086 53 53 (Sahibi) eller 073-078 68 38 (Nasir)

HUSÄGARE SE HIT!

Barnfamiljer visar fortfarande ett stort intresse för vår bygd. Vi behöver därför fler hus till uthyrning eller till försäljning! Hör av Er till oss i Boteå Utvecklingsgrupp om Ni har något tips:
Maria Johansson 0620-321 82
Laila Lindholm 0612-602 48
Kristina Strand 0612-600 88
Claire Sjölander 0612-604 70

Öppet Hus på Björkå kontor

Lördagen den 5/12 kl 18
Familjen Ronestjärna sjunger och spelar
Kom och titta på vävstugan och övrigt hantverk
Gratis glögg och fika + lotteri

SUNNERSTA FOLKETS HUS

Välkommen att, vid behov, hyra lokalen
Vaktmästaren når Du på 070-547 45 42

LÖSNING BOTEKRYSSET

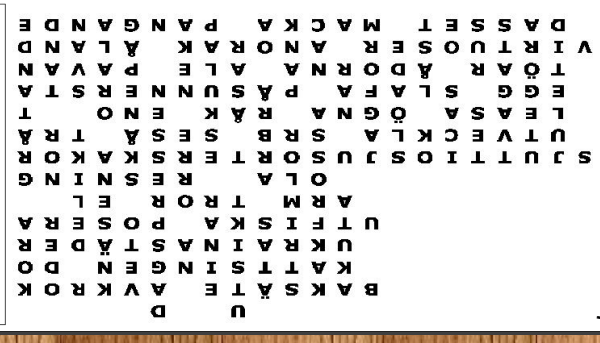

ANSLAGSTAVLAN

Behöver Du hjälp med Din dator!?
Hör av Dig till mig! Jag fixar det mesta.
Jakob Ronestjärna, 073-805 25 24

Välkommen till Filadelfia!

VÄLKOMMEN PÅ JULSHOW!

Kom till Filadelfia i Undrom den 13:e december kl 18.00 och få en försmak av julen med ungdomar från bygden som sjunger och spelar.

Medverkande
* Emil Assergård * Caroline & Anton Bergman
* Yousra El Sherabasi * Emma Granholm
* Therese Näsholm Hellström * Julia & Joel Höglund
* Marie Löfgren * Benjamin, Josef & Isak Ronestjärna
Konferencier: Lisa Norenius

ALLA är välkomna och vi bjuder på fika efteråt!

LUCIAHÖGTID I BOTEÅ 2009

Lördagen den 12:e december är det dags för den traditionella Luciahögtiden i Boteå kyrka. I likhet med de senaste åren är det barnkören som ”lussar” och efter kyrkobesöket inbjuder Boteåkören till fika, lotterier och gåvoauktion i Sockenstugan. Vad det gäller gåvor till auktionen, så står som vanligt hoppet till de alltid givmilda Boteåborna. Kontakta gärna Gerd på 0612/604 65 eller Ingrid på 0612/604 66. Boteåkören tackar på förhand.

Bibliotekets vänner i Boteå

Nästa föreningsmöte onsdagen den 9/12 kl 18.30 på Kontoret i Björkå

Det kommer att behövas folk som kan tänka sig att ställa upp och arbeta ideellt för att kunna ha biblioteket bemannat. Det handlar om max ett tillfälle per termin. Inga förkunskaper krävs. Hör av Dig till Eeva-Liisa Viktorsson, på 0612-605 29, om Du är intresserad!

Adventskaffe på Handlar´n varje söndag

14/12	*Lucia kommer på besök*
14-19/12	*Skinklotteri*
20/12	*Dragning skinklotteriet*

VÄLKOMNA!

Öppettider hos Handlar´n i september - maj:
Mån-fre 10-19
Lör-sön 10-15

Våra öppettider i Jul, Nyår & Trettonhelgen

Julafton	*10-13*
Juldagen	*Stängt*
Annandagen	*10-15*
Nyårsafton	*10–15*
Nyårsdagen	*Stängt*
Trettondagsafton	*10-15*
Trettondagen	*10-15*

VÄLKOMNA!

Skinklotteri den 14-19 december

Varje 200:- ger en lott. OBS! Ej ombudsverksamhet och tobak får ej överstiga halva beloppet. Dragning sker den 4:e advent (20/12).

LYCKA TILL!

Min barndom i Offer 1936-1944

Allt började med att min pappa, Carl-David Östman i Bjästa, kom till Offers skola som lärare 1932. Han bodde i en lägenhet i skolan. En trappa upp bodde lärarinnan Emilia Kalm, samt hennes brorsdotter Daga Kalm. Tycke uppstod mellan Daga och Carl-David och 1934 gifte de sig. 1936 föddes jag, Barbro, i Offers skola. 1939 flyttade vi till ”sjukstugan”. 1942 föddes mina bröder Lennart och Göran och 1956 föddes min bror Peter. Pappa var också kantor och spelade i Boteå kyrka. Kyrkoherde var J S Hovde, med fru Ingborg, och dottern Kerstin som jag lekte med. I Grillom bodde läraren Otto Strinnholm, med fru Elisabet och sonen Jan. Andra lekkamrater i Offer var Astrid och Margareta, Marja på Konsum, samt rättarens Lilian Hult. Nere vid vägen låg en affär, där kunde man köpa karameller på strut. 1942 började jag skolan och skolfröken hette Frida Eriksson. Emilia Kalm hade gått i pension och flyttat.

1944 flyttade vi från Offer till Malå socken i Västerbotten. 1947 flyttade vi vidare till Gargnäs i Sorsele socken. Där var pappa lärare och kantor fram till sin död 1970. Min mor Daga, som nyss fyllt 96 år, bor på ett servicehus i Sorsele. Under mitt livs resa har jag fått tre flickor, samt åtta barnbarn. 1979 lämnade jag Västerbotten för arbete i Stockholm, men bor idag i Nyköping.

Barbro Holmström, f d Offersbo